

Besluitformulier

Programmateam Energietransitie

Zaaknummer: 3765579	
Datum: 10-02-2026	
Onderwerp: Selectie kansrijke gemeentelijke percelen ter voorbereiding van de tenderstrategie voor project Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER) A4-N11	
Besluit: 1. Instemmen met de selectie van kansrijke gemeentelijke percelen ter voorbereiding van de tenderstrategie voor project Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER) A4-N11	

Publiekssamenvatting

Voor het project Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER) langs de N11 en A4 heeft het college een aantal kansrijke gemeentelijke percelen geselecteerd voor nadere verkenning. Het gaat hierbij om percelen die kansrijk zijn voor de plaatsing van zonnepanelen. Deze selectie is nodig om een tenderstrategie uit te werken en later te kunnen besluiten of de gronden daadwerkelijk beschikbaar worden gesteld.

Inleiding/Aanleiding

In oktober 2023 is het project Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER) in de regio Holland Rijnland van start gegaan. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met Rijkswaterstaat, de Provincie Zuid-Holland en de gemeenten Kaag en Braassem, Leiderdorp, Leiden en Bodegraven-Reeuwijk. Het betreft kleine percelen langs een gedeelte van de A4 en N11. Project Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER) A4-N11 is ook integraal onderdeel van de verkennende regionale studie 'Toekomstbestendige Landschappen en Energylane'.

De verkenningsfase is in maart 2025 van start gegaan en duurt ongeveer een jaar, hierover heeft het college op 18 maart 2025 een besluit genomen. Wij onderzoeken in deze fase zowel de kansrijke, als de beperkt kansrijke gronden verder en bepalen hoe we de opwek ruimtelijk kunnen inpassen in de omgeving. De verwachting was dat in deze fase nog percelen af zullen vallen, die toch niet kansrijk blijken te zijn. Na de verkenningsfase volgen de planfase (1 jaar) en de realisatiefase (2-3 jaar). Recent is vanuit RWS een nieuwe projectleider gestart. In akkoord van de portefeuillehouder Energie op 8 december 2025 is

besloten dat de planfase met marktbetrokkenheid wordt doorlopen, zodat tijdig duidelijkheid ontstaat over de haalbaarheid van de verschillende locaties. Op basis van onze interne analyse is inmiddels duidelijk geworden welke percelen in gemeentelijk eigendom kansrijk zijn.

Het voorliggende collegebesluit vormt de inhoudelijke basis voor het daaropvolgende Vastgoedbesluit. Het Vastgoedbesluit is het moment waarop de gemeente definitief besluit of haar gronden beschikbaar worden gesteld voor de tender. Deze selectie van kansrijke percelen dient als fundament voor het opzetten van een effectieve tenderstrategie. Op basis van deze selectie kunnen de spelregels voor participatie, landschappelijke inpassing en overige voorwaarden worden uitgewerkt. Na deze uitwerking volgt een go/no-go-moment. Als daaruit blijkt dat de tender haalbaar en aantrekkelijk blijft, wordt het Vastgoedbesluit voorbereid waarin wordt vastgesteld dat de geselecteerde gronden definitief beschikbaar worden gesteld voor de openbare tender.

In de bijlage vindt u het document dat de basis vormt voor de selectie van de kansrijke percelen voor het project OER A4–N11. Samen hebben de geselecteerde percelen een omvang van circa 3,8 hectare, goed voor een potentiële opbrengst van 3.230 MWh per jaar (ongeveer 920 huishoudens). Dat maakt duidelijk dat het om relatief kleine locaties gaat. Het gaat alleen om gemeentelijke percelen en om de keuze van percelen, niet de beoordeling van zonne-opstellingen. Daarnaast is er een aanvullend document beschikbaar waarin de percelen zijn opgenomen die als niet-kansrijk zijn beoordeeld en daarmee niet mee worden genomen voor het vervolgtraject. Alle percelen zijn op dezelfde manier en integraal beoordeeld. Er is gekeken naar: geschiktheid voor de plaatsing van zonnepanelen, huidig gebruik en eigendom, samenloop met andere opgaven, zoals biodiversiteit, water en cultuurhistorie, en overige aandachtspunten. Dit leidt tot een eindbeoordeling per perceel en een overzicht.

Rijkswaterstaat, de provincie en andere deelnemende gemeenten nemen op korte termijn eveneens besluiten over hun percelen. Voor het vervolg van het project is duidelijkheid over de deelnemende percelen gewenst. De selectie van percelen is bepalend voor de tenderstrategie en daarmee voor het uiteindelijke succes van het project. Met de overige deelnemende gemeenten is afgesproken dat voor de verkiezingen een bestuurlijk besluit genomen wordt over de percelen, om te voorkomen dat het projecttempo per gemeente uiteen gaat lopen met als risico dat het project in zijn geheel tijdelijk stil komt te liggen. Dit is niet wenselijk en kan de voortgang en kwaliteit van het project onder druk zetten.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het project Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER) langs de N11 en A4 draagt bij aan duurzame energieopwek door het plaatsen van zonnepanelen langs infrastructuur. Het project bevindt zich nog in de verkenningsfase. De daadwerkelijke realisatie is afhankelijk van marktinteresse, ruimtelijke haalbaarheid en bestuurlijke besluitvorming.

Kader

Dit project valt binnen het vastgestelde Programmaplan Energietransitie, Omgevingsprogramma Zuid-Holland, Handreiking ruimtelijke kwaliteit zonne-energie Zuid-Holland, de aangescherpte “Voorkeursvolgorde Zon” van het Rijk, de Regionale Energiestrategie Holland Rijnland (RES1.0) en het Klimaatakkoord.

Argumenten

Naast de integrale afweging van de percelen (zie in de bijlage het selectiedocument kansrijke gemeentelijke percelen voor OER A4-N11) draagt de voorgestelde selectie ook bij aan het behalen van de gemeentelijke doelstellingen voor duurzame opwek en het doel om als gemeente energieneutraal te zijn in 2050. De gekozen locaties liggen langs infrastructuur en er zijn relatief weinig omwonenden die hinder kunnen ervaren.

Netcongestie is een groeiend probleem in Alphen aan den Rijn, en het project OER A4-N11 kan een bijdrage leveren in het slimmer benutten van het elektriciteitsnet. Nieuwe zon-opstellingen moeten netbewust gerealiseerd worden of bijdragen aan een efficiënter gebruik van het elektriciteitsnet, in lijn met de landelijk aangescherpte voorkeursvolgorde zon. Pas dan kan een aansluiting worden gerealiseerd. Dat betekent dat de opwek zo wordt ingericht dat het net niet verder wordt belast en waar mogelijk juist wordt ontlast, bijvoorbeeld via opslag, slim sturen van opwek of directe koppeling aan lokale afnemers. Een onderdeel van de verkenning binnen OER A4-N11 is het in beeld brengen van kansen voor lokale verbruikers en het analyseren hoe deze kunnen worden gekoppeld aan de opwek. Zonder een dergelijke energiesysteemoplossing is realisatie onhaalbaar.

Voor de gronden op trede 4 (landbouw- en natuurgronden) geldt dat netbewuste realisatie een harde voorwaarde is, conform de aangescherpte voorkeursvolgorde zon. Voor de gronden op trede 3 (onbenutte terreinen in landelijk gebied) is dit geen formele eis, maar wel wenselijk om de kans op realisatie te vergroten en het elektriciteitsnet efficiënter te benutten.

Duurzaamheid

Alphen aan den Rijn is een ambitieuze gemeente als het gaat om duurzaamheid. De gemeente is op diverse schaalniveaus bezig met de energietransitie om in 2050 energieneutraal te zijn. Er is versnelling nodig om deze ambitie te behalen. Deelname aan het OER-project sluit hier direct op aan. Het project biedt de mogelijkheid om langs de A4 en de N11 duurzame opwek te realiseren en zo een concrete bijdrage te leveren.

Participatie

De gemeente heeft het participatiekader “Iedereen aan zet” en het beleidskader “financiële participatie duurzame energie”. De RES Holland Rijnland heeft een participatiekader dat specifiek is opgesteld voor het OER-project. De komende tijd wordt uitgewerkt hoe deze kaders toegepast worden binnen dit project. Desgewenst kan een participatiekader worden opgesteld dat aanvullend is op het provinciale beleid. In de tender kan vervolgens een

gunningscriterium worden opgenomen over de mate waarin het participatieplan van de inschrijvers voldoet aan het participatiekader.

De provincie wenst de procesparticipatie zo veel mogelijk lokaal en in gezamenlijkheid met alle partijen te organiseren, zodat het project zo veel mogelijk uniformiteit blijft uitstralen naar buiten toe. Zodra hierover meer duidelijkheid is, wordt het college geïnformeerd.

Financiële consequenties

Ambtelijke capaciteit wordt bekostigd vanuit de Rijksmiddelen CDOKE (FCL 75000371) die de gemeente specifiek voor dit doel ontvangt.

Realisatie

In de aanloop naar de planfase, die naar verwachting in Q2 2026 zal beginnen, werken gemeentes, Provincie Zuid-Holland, RES Holland Rijnland en Rijkswaterstaat samen aan haalbaarheid, participatie en een succesvolle marktbenadering. Een besluit over de selectie, welke percelen kansrijk zijn, is nodig voor de voorbereiding van de planfase.

Juridische gevolgen

Met dit besluit legt het college vast welke gemeentelijke percelen deelnemen aan de volgende verkenning van het project OER A4-N11. Het betreft een voorbereidend besluit zonder directe juridische verplichtingen voor inwoners en bedrijven. De vastgestelde selectie vormt wél de basis voor het daaropvolgende vastgoedbesluit. Daarnaast draagt de selectie verder bij aan de uitwerking van de tenderstrategie.

Bijlage:

1. Selectiedocument kansrijke gemeentelijke percelen voor OER A4-N11
2. Niet kansrijke gemeentelijke percelen OER A4-N11